VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Paluu pysähtyneisyyteen

Porilainen opetusministeri **Krista Kiuru** (sd.) nimitti koulutuksen arviointikeskuksen johtajaksi porilaisen puoluetoverinsa. Oikeuskansleri **Jaakko Jonkka** rykäisi. Hänen mielestään virkanimityksiin pitäisi saada muutoksenhakuoikeus. Viisaus asuu Helsingissä eikä Porissa.

Kiurun nimitys oli tavallista tökerömpi poliittinen virkanimitys. Jonkalle taputettiin, mutta asia ei ole yksinkertainen.

Venäjänvallan aikaan virkamiehillä oli rankijärjestys, jota ei voinut ohittaa. Koko yhteiskunta pelasi samoilla säännöillä kuin armeija. Se oli pysähtyneisyyden aikaa sanan varsinaisessa merkityksessä.

Lähes satavuotiaassa Suomen tasavallassa nimittäjällä on laaja oikeus tulkita, mitä näkökohtia hakijan ansioluettelossa painotetaan. Kansa vaihtaa nimittäjät vaaleissa.

Ei olisi Ahtisaarta

Jonkan mielestä ministerin ei pitäisi puuttua nimityksen valmisteluun. Tällöin nimityksen suorittaisi tosiasiallisesti esittelevä virkamies. Vastuun kantava ministeri olisi voimaton kumileimasin.

Jos nimitykset ratkaisisi tuomioistuinlaitos valitusten perusteella, siitä tulisi ylin vallankäyttäjä maassa eduskunnan sijaan. Monen mielestä näin tulisi olla.

Ongelmaa ei ollut siihen aikaan, kun nimitysvalta oli presidentillä. Ministeri sopi nimityksestä Mannerheimin, Paasikiven, Kekkosen tai Koiviston kanssa. Esittelevä virkamies kirjoitti presidentin kantaa tukevan nimitysmuistion ja nuija pamahti.

Poliittisten nimitysten kaunein kukka on kansakoulunopettaja **Martti Ahtisaari**. Hän ei olisi saanut yhtä ainoaa virkanimitystä ilman sosialidemokraattisen puolueen jäsenkirjaa ja muodollisista pätevyysvaatimuksista annettuja erivapauksia. Suomella ei olisi rauhan Nobelia.

Seuraajan vastuulle

Krista Kiuru oli niin sidoksissa **Jutta Urpilaiseen**, että SDP:n Seinäjoen puoluekokous keväällä oli vähällä heittää varapuheenjohtajankin pellolle. Opetusministerinäkään Kiuru ei vakuuta syrjäyttämänsä **Jukka Gustafssonin** (sd.) tavoin.

Välikysyjä **Tuomo Puumalaa** (kesk.) huolettaa aiheellisesti toisen asteen koulutuksen 260 miljoonan euron leikkaukset. Seuraava hallitus joutuu Kiurun leikkausten vuoksi lopettamaan kolmasosan maan lukioista. Puumala on haaveillut olevansa seuraava opetusministeri.

Kiuru kielsi kolmesti lukioiden lopettamiskaavailut. Exministeri **Ville Niinistö** (vihr.) kysyi, miksi sitten kaikkien koulujen pitää hakea lupaa. Lupakriteereitäkään ei kerrota.

Kokoomuksen ryhmänjohtaja **Arto Satonen** kertoi jämerästi, että leikkauslista viedään läpi. Hänen kotikuntansa Sastamala lopettaa malliksi kaksi liitoskunnan lukiota.

Iloa pienestä

Valtiovarainministeri **Antti Rinne** (sd.) jatkaa kosmeettisten parannusten linjalla vaaleihin asti. Mikroyritysten alv-vapauden raja nostetaan 8 500 euron liikevaihdosta 10 000 euron liikevaihtoon. Enempää EU ei salli.

Jukka Kopra (kok.) piti esitystä indeksitarkistuksena. Edellisen kerran alv:n huojennusrajoja nosti **Matti Vanhasen** (kesk.) punamultahallitus kymmenen vuotta sitten.

Kaj Turunen (ps.) uskoi hallituksen motiivina olevan vain otsikoiden saanti vaalien alla. **Maria Tolppasen** (ps.) mielestä laki koskee vain kehäkukkien torimyyntiyrittäjiä.

Perussuomalaiset ovat joka vuosi halunneet nostaa rajan lisätyöllistämisen nimissä 20 000 euroon. **Markus Lohi** (kesk.) ihmetteli, miten yrittäjä pystyy 20 000 euron liikevaihdolla työllistämään itsensä lisäksi toisenkin henkilön?

Esko Kivirannan (kesk.) mukaan hallitus on antanut pienyrittäjälle niin vähän myönteistä, että pienestäkin on iloittava.

PEKKA ALAROTU

» Poliittisten nimitysten kaunein kukka on kansakoulunopettaja Martti Ahtisaari. Hän ei olisi saanut yhtä ainoaa virkanimitystä ilman jäsenkirjaa.

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 20.3.

Viljelykorvauksia aikaisista kevätviljalajikkeista

Aikaisten kevätviljalajikkeiden viljelykorvauksista päätti valtioneuvosto torstaina. Päätöksen mukaan maksetaan aikaisista kauralajikkeista Nip ja Orion III viljelykorvausta 3 penniä kilolta ja Kyrö lajikkeesta 2 penniä kilolta. Aikaisten kevätvehnälajikkeiden Apu ja Tammi viljelykorvaukseksi päätti valtioneuvosto 2 penniä kilolta. Maatalousministeriö on jo aikaisemmin päättänyt sopimusviljelyaloista. Valtion viljavarasto on oikeutettu ministeriön päätöksen mukaan tekemään sopimuksia tetraploidi puna-apilan, alsikeapilan, nurminadan, koiranheinän, englantilaisen raiheinän ja timotein sekä virnan ja rehuherneen viljelystä rajoituksetta. Nip, Orion III ja Kyrö lajikkeiden sopimuksia oikeutettiin viljavarasto tekemään yhteensä 7 000 hehtaarin alalle. Aikaisten ohralajikkeiden Otra ja Pirkka sopimuksia viljavarasto voi tehdä 3 000 hehtaarin alalle ja aikaisten kevätvehnälajikkeiden Apu ja Tammi sopimuksia yhteensä 2 000 hehtaarin alalle.

Kuusi kuntaa ilman lääkäriä P.-Savossa

Lääkäritilanne on Pohjois-Savossa tällä hetkellä huono, sillä kaikkiaan kuusi kuntaa on ilman kunnan- tai kaupunginlääkäriä. Ilman kunnan- tai kaupunginlääkäriä maakunnassa ovat Iisalmen kaupunki, Muuruvesi, Riistavesi, Tervo, Tuusniemi sekä Maaninka, jonne ei vielä toimessa olevan kunnanlääkärin sijalle ole saatu uuttaa. Näiden kuntien potilaat käyvät naapurikuntien lääkäreiden luona ja vaikeimmat tapaukset tuodaan suoraan Kuopion keskussairaalaan. Lisäksi 2. kunnanlääkäri puuttuu kolmesta kunnasta.

KARI LINDHOLM

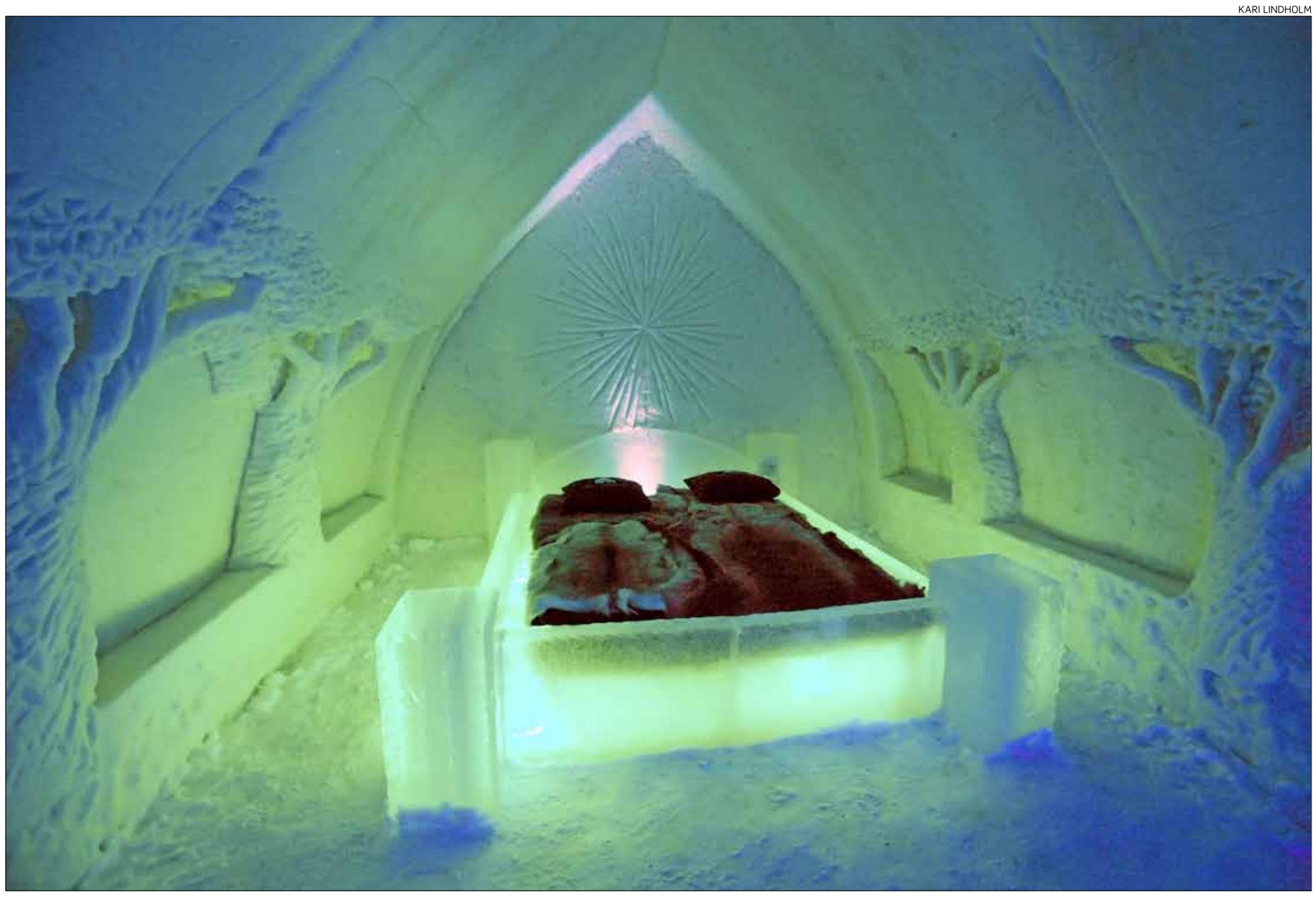

Lumen ja jään keskellä yöpyminen on monille arktinen elämys, joka on koettava ainakin kerran elämässä. Lumihotellissa on 29 huonetta, kuvassa näkyy yksi jääsviiteistä.

Lumihotelli luotiin unelmista

Valkoista lunta, kirkasta jäätä ja revontulten räiskettä. Arktisia elämyksiä loihtii omistajiensa unelmista luotu lumihotelli.

ROVANIEMI

Parhaat Lapin elämykset saattavat löytyä lumen ja jään keskeltä, lähes taianomaisesta hiljaisuudesta ja rauhasta. Lumihotellin isäntä ja emäntä ottavat vastaan kuuranvalkoisella pääovella.

Aulassa vieraita tervehtii jäästä rakennettu viikinkivene, jonka keulaa koristaa hirvenpää. Vene kertoo tarinaa alueen menneisyydestä. Puinen hirvenpää, joka löydettiin lumihotellin lähistöltä, on Pohjoismaiden vanhin puuesine. Se on esillä tiedekeskus Arktikumissa Rovaniemellä.

”Hirvenpää oli halkonut tuulta viikinkiveneen keulassa. Halusimme tuoda hotelliin palasen paikallishistoriaa viikinkiveneen muodossa ”, Arctic Snow Hotel -lumihotellin kolmikymppiset yrittäjät **Heidi** ja **Ville Haavikko** kertovat.

Ville ja Heidi Haavikko pokkasivat äskettäin Rovaniemen kaupungin vuoden 2014 maaseutuyrittäjäpalkinnon. Lumihotellissa on vieraillut kymmeniä tuhansia matkailijoita.

Tekemällä oppii

Lumesta ja jäästä rakentaminen ei ole yrittäjien mielestä hankalaa, kun homma on hallussa. Suurempi hankaluus piilee siinä, että lumi- ja jäärakentamiseen ei ole saatavilla kovinkaan paljon koulutusta.

”Tekemällä oppii, ja kun kromosomit ovat sopivasti vinossa, silloin voi eksyä näihin hommiin”, Ville Haavikko sanailee.

Arctic Snow Hotel tekee yhteistyötä Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan kanssa.

”Jäänveistokurssilaiset pitävät täällä työpajaansa. Heillä on mahdollisuus valmistaa käyttötaidetta lumesta ja jäästä.”

Yritys työllistää sesonkina omistajiensa lisäksi 15 palkattua työntekijää, joista osa on vihkiytynyt lumirakentamiseen. Yritys sijaitsee Rovaniemen Lehtojärvellä, puolen tunnin ajomatkan päässä lentokentältä.

Elämys jäävuoteella

Tämän talven lumihotelli on järjestyksessään seitsemäs.

Asiakkaat majoittuvat sanan mukaisesti lumen ja jään keskellä. Vaikka ulkona paukkuisi 40 asteen pakkanen, lumen keskellä tarkenee. Hotellin seinämien vahvuus vaihtelee 80 senttimetrin ja kahden metrin välillä. Huoneissa ja sviiteissä on lämpöä nollasta viiteen pakkasasteeseen. Lumihotellissa on 29 huonetta.

”Asiakkaat nukkuvat jäävuoteella makuupusseissa. Yöpyminenkin voi olla elämys”, Heidi Haavikko selvittää.

Hääjuhlia jääkappelissa

Sviitit on koristeltu taidokkailla lumi- ja jääveistoksilla. Jäinen takka luo tulenpunaista hohdetta lumisille holviseinille, mutta lämpöä siitä ei heru. Jääravintolassa ja jääbaarissa tunnelma ei suinkaan ole hyytävä, vaikka niinkin voisi luulla.

”Hotellissa on myös jääkappeli, jossa on pidetty useammat häät tänä talvena.”

Hotellin pihamaalla odottaa rivistö lumesta ja jäästä valmistettuja lumisaunoja. Saunojat voivat vaikka kieriä lumessa löylyjen jälkeen. Hommasta ei puutu arktista eksotiikkaa.

Aamupäivällä lumikappelissa on hiiren hiljaista, sillä edellisyön vieraat ovat lähteneet. Uudet kävijät saapuvat iltapäivällä.

» Tekemällä oppii, ja kun kromosomit ovat sopivasti vinossa, silloin voi eksyä näihin hommiin.«

VILLE HAAVIKKO

Hotelli haihtuu keväällä

Haavikot päätyivät matkailuyrittäjinä lumihotelliin, koska alalla ei ollut juuri kilpailua.

Muutamassa vuodessa lumihotellien määrä on kolminkertaistunut Pohjoismaissa. Suomessa matkailua varten tehtyjä lumi- ja jääkohteita on jo kymmenkunta.

Lumi- ja jäärakentaminen on riskibisnestä jopa napapiirillä, sillä talven säät vaihtelevat.

”Lumihotellimme on joka vuosi erilainen, käyttö päättyy keväällä hotellin sulamiseen. Raaka-aine on meillä vain lainassa”, Ville Haavikko sanoo.

Kiinteitäkin rakennuksia löytyy samalta tontilta. Lumihotellin komentokeskus on lamellihirrestä rakennettu ravintola Lumikartano. Äskettäin on valmistunut 15 kahden hengen lasiiglua, jotka palvelevat asiakkaita vuoden ympäri.

”Iglujen lasikatot ovat sähköllä lämmitettävää erikoislasia, joten jäätymisestä ei ole haittaa. Asiakkaat saavat hälytyksen revontulista halutessaan.”

Aasiasta revontulien äärelle

Asiakkaat saapuvat Lehtojärvelle järjestettyjen matkojen tai omatoimimatkojen tuomina. Pääosa vieraista on Keski-Euroopan maista, kuten Ranskasta, Hollannista ja Belgiasta. Kaikkiaan tulijat edustavat yli 30:tä kansallisuutta.

”Tänä keväänä revontulista kiinnostuneiden aasialaisten määrä on kasvanut selvästi. Venäläisiä on käynyt viime vuosina kourallinen, ja nyt ei sitäkään. He eivät ole olleet merkittävä asiakasryhmä missään vaiheessa”, Ville Haavikko kertoo.

Myös yritysasiakkaat, juhliaan viettävät suomalaiset ja lapsiperheet ovat vähitellen löytäneet paikan. Hiihtolomilla ei ole juuri vaikutusta asiakasmääriin.

Lentokentän sijainti Rovaniemellä on osaltaan määritellyt yrityksen sijainnin. Haavikoiden mukaan monet asiakkaat ovat kertoneet, että sopivien lentojen löytäminen on vaikeaa.

Liikevaihto kasvussa

Haavikot aloittivat lumihotellibisneksensä samaan aikaan, kun maailmantalous syöksyi vuonna 2008. Vaikeiden aikojen niksit ovat siis hallussa. Selväksi on tullut myös menestymisen tärkein seikka: toiminnan asiakaslähtöisyys.

”Lähdimme liikkeelle pohjalta, ja sieltä pääsee vain ylöspäin. Kaikki rahoittajat eivät aluksi ymmärtäneet lumikonseptia. ”

Yrittäjäpariskunta luonnehtii viime vuoden ja kuluvan kevään myyntiä kohtalaiseksi.

Heidi ja Ville Haavikon omistaman Snowflake Oy:n viime tilikauden liikevaihto oli 661 000 euroa. Kasvua edellisestä tilikaudesta oli kuutisen prosenttia.

Myyntiä on onnistuttu kasvattamaan merkittävästi taantumasta huolimatta. Vielä vuonna 2010 liikevaihto oli selvästi alle puolet nykyisestä.

Viime tilikaudella tulos painui ensimmäisen kerran pakkaselle. Tämä selittyy raskaalla investoinnilla lasi-igluihin.

Palkittu pariskunta

Lumihotelli on pariskunnan pitkäaikainen unelma, joka toteutui kovalla työllä. Ennen yrittäjäksi ryhtymistään Haavikot olivat opiskelijoita. Halu tehdä itse ja päättää omasta tulevaisuudesta kannusti yrittäjän uralle.

Ville Haavikko ei varauksetta suosittele yrittäjäksi ryhtymistä. ”Yrittäminen on riskipitoista, vaikka siinä on toki mahdollisuuksiakin. Kynnys työntekijöiden palkkaamiseen on liian suuri. Palkkatyö on helpompi ja turvallisempi vaihtoehto.”

Ville ja Heidi Haavikko pokkasivat äskettäin Rovaniemen kaupungin vuoden 2014 maaseutuyrittäjäpalkinnon.

KARI LINDHOLM

LUMIHOTELLI

Matkailu Aasiasta kasvussa

Lumihotelli Arctic Snow Hotel sijaitsee Rovaniemen Lehtojärvellä.
Valtaosa matkailijoista tulee Keski-Euroopan maista. Aasialaisten vieraiden määrä on kasvussa.
Suomalaisten osuus kävijöistä on viitisen prosenttia.
Yrittäjät ovat Heidi ja Ville Haavikko. Yritys on nimeltään Snowflake Oy.
Viime tilikauden liikevaihto oli 661 000 euroa.
Yritys työllistää sesonkina 15 henkilöä.

15 lasi-iglua on tarkoitettu majoittumisen lisäksi revontulien tarkkailuun.